

Безпечне навчальне середовище

Безпечне навчальне середовище у закладі освіти - це створення умов, що забезпечують захист учасників навчального процесу від фізичної, психологічної, інформаційної шкоди, булінгу та небезпечних факторів, це дотримання санітарних норм, психологічний комфорт, інклюзивність, а також простір для розвитку без страху та дискримінації.

З метою підвищення рівня безпеки дітей та педагогічних працівників в українських школах Постановою КМУ №70 від 14 січня 2026 року “Про затвердження переліку небезпечних предметів і речовин, з якими особам заборонено перебувати на території та в приміщеннях закладу загальної середньої освіти” запроваджено чіткі правила щодо того, з чим не можна перебувати на території навчальних закладів.

Згідно з вимогою постанови заборонено перебування на території та в приміщеннях шкіл із такими предметами:

- вогнепальна, пневматична та спортивна зброя, а також її складові та боєприпаси;
- вибухові пристрої, детонатори, запали, предмети, що імітують зброю;
- газові балончики та інші засоби самооборони зі слезоточивими чи подразнювальними речовинами;
- алкогольні напої, пиво, тютюнові вироби, електронні сигарети та рідини до них;
- холодна зброя, а також будь-які інші колюче-ріжучі, чи металеві предмети, здатні завдати шкоди життю, здоров'ю або майну особи;
- електрошокові пристрої всіх видів;
- наручники (кайданки), гумові та пластикові кийки;
- піротехнічні вироби (петарди, феєрверки, димові шашки, ракети, салюти);
- легкозаймисті вироби, речовини та матеріали (бензин, гас, дизельне паливо, ацетон, сірка, ємності з газовими сумішами тощо);
- молотки, викрутки, штопори, дрилі, пили, газові пальники, балончики для газових пальників;
- наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори;
- пиво, алкогольні, слабоалкогольні, енергетичні напої;
- тютюнові вироби, електронні сигарети та рідини, що використовуються в електронних сигаретах, пристрої для споживання тютюнових виробів без їх згоряння.

Предмети та речовини, на які не поширюється заборона це - предмети побутового чи господарського призначення, що використовуються у господарській діяльності закладу, предмети, які використовуються для забезпечення освітнього процесу працівниками закладу освіти чи іншими працівниками, залученими до проведення необхідних робіт; у шкільних музеях як експонати з дотриманням вимог безпеки відповідно до законодавства; для проведення спортивних або виховних заходів під безпосереднім контролем відповідальної особи з числа педагогічного складу або персоналу закладу загальної середньої освіти, предмети та речовини призначені для забезпечення

функціонування пунктів незламності, розгорнутих на територіях та/або у приміщення закладів освіти.

Фактично перелік охоплює все, що може становити потенційну загрозу для життя та здоров'я учнів. Та мова не йде про повну заборону будь-яких потенційно небезпечних предметів, а про чітке регулювання їх використання, передбачає ситуації, коли використання певних предметів допускається, але виключно за умов контролю та дотримання правил безпеки.

Батькам варто звертати увагу на вміст рюкзаків дітей та пояснювати, що навіть «жартівливі» предмети, які імітують зброю, можуть спричинити серйозні наслідки. Учням слід пам'ятати порушення встановлених правил може призвести до дисциплінарних заходів і виклику батьків у школу.

Нові правила безпеки в школах, із чітким переліком заборонених предметів уже діють по всій Україні, тому освітні заклади отримали можливість діяти впевненіше у питаннях захисту дітей. Керівництво шкіл отримало чіткий юридичний інструмент, на який можна спиратися у разі порушень, а відповідальність за дотримання правил лежить не лише на адміністрації шкіл, а й на батьках та самих учнях.